

KOMISSION PÄÄTÖS,
tehty 27 päivänä heinäkuuta 1999,
ekologisista arviointiperusteista yhteisön ympäristömerkin myöntämiseksi lamppuille

(tiedoksiannettu numerolla K(1999) 2439)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(1999/568/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon yhteisön ekotuotemerkin myöntämisyjärjestelmästä 23 päivänä maaliskuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 880/92 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan,

sekä katsoo, että

- 1) asetuksen (ETY) N:o 880/92 5 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että yhteisön ympäristömerkin myöntämisehdot määritellään tuoteryhmittäin,
- 2) asetuksen (ETY) N:o 880/92 10 artiklan 2 kohdassa säädetään, että tuotteen ympäristövaikutukset on arvioitava tuoteryhmäkohtaisten erityisperusteiden pohjalta,
- 3) komissio vahvisti päätöksellä 95/533/EY ⁽²⁾ ekologiset arviointiperusteet yhteisön ekotuotemerkin myöntämiseksi yksikantaisille hehkulamppuille, ja kyseisen päätöksen 3 artiklan mukaisesti arviointiperusteiden voimassaoloaika päättyi 30 päivänä marraskuuta 1998,
- 4) komissio vahvisti päätöksellä 96/337/EY ⁽³⁾ ekologiset arviointiperusteet yhteisön ekotuotemerkin myöntämiseksi kaksikantaisille hehkulamppuille, ja kyseisen päätöksen 3 artiklan mukaisesti arviointiperusteiden voimassaoloaika päättyi 7 päivänä toukokuuta 1999,
- 5) on syytä vahvistaa yksi tuoteryhmä, jolla korvataan yksikantaisten lamppujen ja kaksikantaisten lamppujen erilliset tuoteryhmät,
- 6) on tarkoituksenmukaista tehdä uusi päätös tätä tuoteryhmää koskevista ekologisista arviointiperusteista, jotta lamppujen valmistajat ja maahantuojat voivat osallistua yhteisön ympäristömerkin myöntämisyjärjestelmään,
- 7) on syytä tarkistaa päätöksellä 95/533/EY ja 96/337/EY vahvistettuja arviointiperusteita, jotta energiatehokkuusluokka ilmaistaan tavalla, joka on yhdenmukainen

neuvoston direktiivin 92/75/ETY ⁽⁴⁾ täytäntöönpanemiseksi kotitalouslamppujen energiankulutusmerkinnän osalta annetun komission direktiivin 98/11/EY ⁽⁵⁾ kanssa, ja jotta energiankulutusta, keskimääräistä poltto-aikaa ja elohopeapitoisuutta koskevat vaatimukset mukautetaan tekniikan ja markkinoiden kehitykseen,

- 8) komissio on asetuksen (ETY) N:o 880/92 6 artiklan mukaisesti kuullut tärkeimpiä etujärjestöjä neuvoo-antavassa foorumissa, ja
- 9) tässä päätöksessä määrätyt toimenpiteet ovat asetuksen (ETY) N:o 880/92 7 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tuoteryhmään "lamput" (jäljempänä 'tuoteryhmä') sisältyvät

- "yksikantaiset lamput", joilla tarkoitetaan "kaikkia yleisvalaistukseen käytettäviä yksikantaisia lamppuja, joissa on bajonetti-, kierre- tai nastakanta. Lamppujen on oltava liitettävissä yleiseen sähköjaketuverkkoon ja yleisesti kaupoista saatavilla."
- "kaksikantaiset lamput", joilla tarkoitetaan "kaikkia yleisvalaistukseen käytettäviä lamppuja, joissa on kanta molemmissa päissä. Tähän tuoteryhmään kuuluvat pääasiassa kaikki putkimaiset loistelamput. Lamppujen on oltava liitettävissä yleiseen sähköjaketuverkkoon".

2 artikla

Tuoteryhmän ympäristövaikutukset ja käyttökelpoisuus arvioidaan liitteessä esitettyjen erityisten ekologisten arviointiperusteiden pohjalta.

⁽¹⁾ EYVL L 99, 11.4.1992, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 302, 15.12.1995, s. 42.

⁽³⁾ EYVL L 128, 29.5.1996, s. 24.

⁽⁴⁾ EYVL L 297, 13.10.1992, s. 16.

⁽⁵⁾ EYVL L 71, 10.3.1998, s. 1.

3 artikla

Tuoteryhmän määritelmä ja tuoteryhmää koskevat ekologiset arviointiperusteet ovat voimassa 1 päivästä heinäkuuta 1999 1 päivään heinäkuuta 2002. Jos tuoteryhmän ekologisista arviointiperusteista ei kuitenkaan ole vielä tehty uutta päätöstä 1 päivään heinäkuuta 2002 mennessä, tämä voimassaoloaika päättyy joko 1 päivänä heinäkuuta 2003 tai sinä päivänä, jolloin uusi päätös tehdään, riippuen siitä, kumpi näistä ajankohdista on aikaisempi.

4 artikla

Hallinnollisiin tarkoituksiin tälle tuoteryhmälle annetaan tunnusnumero "008".

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu kailille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 27 päivänä heinäkuuta 1999.

Komission puolesta

Ritt BJERREGAARD

Komission jäsen

LIITE

A. YLEISET PERIAATTEET

Saadakseen ympäristömerkin 1 artiklassa määritellyn tuotteen on täytettävä tässä liitteessä esitetyt arviointiperusteet ja hakemuksen yhteydessä on esitettävä arviointiperusteissa mainitut testaustulokset. Tarvittaessa voidaan käyttää muita testimenetelmiä, jos hakemusten arvioinnista vastaava toimivaltainen elin hyväksyy niiden vastaavuuden.

Näiden perusteiden avulla pyritään:

- vähentämään energiankäytöstä ympäristölle aiheutuvia vahinkoja tai vaaroja (ilmaston lämpeneminen, happamoituminen, uusiutumattomien luonnonvarojen ehtyminen) vähentämällä energian kulutusta,
- vähentämään elohopean käytöstä ympäristölle aiheutuvia vahinkoja tai vaaroja alentamalla lamppujen elohopeapitoisuutta ja pidentämällä niiden keskimääräistä polttoaikaa,
- minimoimaan jätteistä aiheutuvat ympäristövahingot edistämällä kierrätysmateriaalien käyttöä pakkauksissa ja pidentämällä niiden käyttöikää.

Hakemuksen arvioinnissa ja tässä liitteessä vahvistettujen arviointiperusteiden vaatimustenmukaisuuden tarkastuksessa toimivaltaisten elinten suositellaan ottavan huomioon tunnustettujen ympäristöhallintomenetelmien kuten EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä EMASin tai ISO 14001 -standardin noudattamisen. (Huomautus: näiden hallintojärjestelmien soveltaminen ei ole pakollista.)

B. ENSISIJAISET ARVIOINTIPERUSTEET

1. Energiatohokkuus

Yksikantaisten lamppujen on kuuluttava 27. tammikuuta 1998 annetun komission direktiivin 98/11/EY liitteessä IV määriteltyyn energiankulutusmerkinnän mukaiseen energiatohokkuusluokkaan A tai B. Magneettisella kuristimella varustetut pienloistelamput eivät kuitenkaan voi saada ympäristömerkkiä.

Kaksikantaisten lamppujen on kuuluttava komission direktiivin 98/11/EY liitteessä IV määriteltyyn energiankulutusmerkinnän mukaiseen energiatohokkuusluokkaan A.

2. Keskimääräinen polttoaika ja valovirran alenemakerroin

Sekä yksikantaisten että kaksikantaisten lamppujen keskimääräisen polttoajan on oltava suurempi kuin 10 000 tuntia.

Valovirran alenemakertoimen on oltava taulukon mukainen:

	Keskimääräinen polttoaika	Valovirran alenemakerroin
Yksikantainen	>10 000 tuntia	≥70 % 10 000 tunnin jälkeen
Kaksikantainen	>10 000 tuntia, mutta <20 000 tuntia	≥90 % 10 000 tunnin jälkeen
Kaksikantainen	≥20 000 tuntia	≥90 % 20 000 tunnin jälkeen

3. Elohopea

Yksikantaisten lamppujen keskimääräisen ⁽¹⁾ elohopeapitoisuuden on oltava alle 6 mg.

Kaksikantaisten lamppujen, joiden keskimääräinen polttoaika on suurempi kuin 10 000 tuntia mutta pienempi kuin 20 000 tuntia, keskimääräisen elohopeapitoisuuden on oltava alle 7,5 mg.

Kaksikantaisten lamppujen, joiden keskimääräinen polttoaika on yhtä suuri tai suurempi kuin 20 000 tuntia, keskimääräisen elohopeapitoisuuden on oltava alle 10 mg.

Elohopeapitoisuus on testattava tämän päätöksen lisäyksessä kuvatulla menetelmällä.

⁽¹⁾ Keskimääräinen arvo tarkoittaa keskimääräistä mitattua elohopeapitoisuutta, joka saadaan kymmenelle lampulle suoritettua testissä siten, että näytteestä poistetaan korkeimman ja alhaisimman mitatun pitoisuuden saavuttaneet lamput.

4. Pakkaus

Laminaatteja tai komposiittimuoveja ei saa käyttää.

Yksikantaisten lamppujen kaiken pahvisen pakkausmateriaalin on sisällettävä vähintään 65 painoprosenttia kierrätysmateriaalia.

Kaksikantaisten lamppujen kaiken pahvisen pakkausmateriaalin on sisällettävä vähintään 80 painoprosenttia kierrätysmateriaalia.

Yksikantaisiin tai kaksikantaisiin lamppuihin sovelletaan EN 50285 -standardia. Lamput on niiden tyyppistä riippuen testattava joko EN 60064-, EN 60901-, EN 60969-, EN 60081- tai CIE 84 -standardia käyttäen. Jos keskimääräistä polttoaikaa koskevaa soveltuvaa koetta ei ole vielä suoritettu, valmistajan pakkauksessa ilmoittama keskimääräinen käyttöaika voidaan hyväksyä siihen asti, kunnes kokeen tulos on saatavilla. Kokeen tulos on ilmoitettava toimivaltaiselle elimelle heti kun se on saatavilla, kuitenkin viimeistään 18 kuukautta merkin anomisen jälkeen.

C. KÄYTTÖKELPOISUUSPERUSTEET

5. Tuotetiedot

Tuotteen mukana on annettava seuraavat tiedot:

Yksikantaiset lamput:

i) Valonsäätimien käyttö

Lampuissa, jotka eivät toimi valonsäätimien kanssa, on oltava siitä merkintä.

ii) Koko ja muoto

Pakkauksessa on näytettävä pienloistelampun suhteellinen koko ja muoto perinteiseen hehkulamppuun verrattuna.

iii) Hävittäminen

Pakkauksessa on annettava kuluttajille tietoja (kaaviokuvana tai muuten) tuotteen asianmukaisesta hävittämisestä, mukaan lukien lainsäädännölliset vaatimukset.

Kaksikantaiset lamput:

i) lampun ympäristötehokkuus paranee, kun sitä käytetään EN 60929 -standardin mukaisen suurtaajuisen elektronisen litäntälaitteen kanssa.

ii) Pakkauksessa on annettava kuluttajalle tietoja (kaaviokuvana tai muuten) tuotteen asianmukaisesta hävittämisestä, mukaan lukien lainsäädännölliset vaatimukset.

Lisäys

ELOHOPEAPITOISUUDEN TESTAUSMENETELMÄ

Aluksi purkausputkesta irrotetaan muoviosat ja siihen liitetyt elektroniset osat. Liitäntäjohdot leikataan poikki mahdollisimman läheltä purkausputken lasipintaa. Purkausputki pannaan vetokaappiin ja leikataan palasiksi. Palaset asetetaan sopivankokoiseen lujaan kierrekannelliseen muovipulloon, johon lisätään läpimitaltaan 1 tuuman kokoinen posliinikuula sekä 25 ml erittäin puhdasta väkevöityä typpihappoa (70 %). Pullo suljetaan ja sitä ravistetaan muutama minuutti, jotta purkausputki hajoaa pieniksi paloiksi, ja korkkia löysätään ajoittain paineen muodostumisen välttämiseksi. Pullon sisällön annetaan reagoida 30 minuuttia, jona aikana sisältöä ajoittain sekoitetaan.

Tämän jälkeen pullon sisältö suodatetaan haponkestävän suodatinpaperin läpi ja otetaan talteen 100 ml mittapulloon. Sitten pulloon lisätään kaliumdikromaattia niin, että kromin lopullinen konsentraatio on 1000 ppm. Tämän jälkeen pullo täytetään puhtaalla vedellä.

Tehdään vastaavat standardiliuokset elohopeapitoisuuteen 200 ppm asti. Liuokset analysoidaan liekkifotometrisellä atomiabsorptiomenetelmällä 253,7 nm:n aallonpituudella käyttäen taustakorjausta. Saatujen tulosten sekä liuoksen tunnetun tilavuuden perusteella voidaan laskea lampun alkuperäinen elohopeapitoisuus.

Toimivaltainen laitos voi sopia mukautuksista testimenetelmän yksityiskohtiin, jos ne ovat teknisistä syistä välttämättömiä ja niitä on sovellettava johdonmukaisesti.
